«Ռուս-Հայկական Համալսարան» բարձրագույն կրթության միջպետական կրթական կազմակերպություն

Հաստատում եմ՝

Ռեկտոր՝ Է.Մ. Սանդոյան

№ 9 «15» Դեկտեմբեր 2026թ

ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Մասնագիտություն ՝ 042101.00.7 Իրավագիտություն (առկա ուսուցում)

Կրթական ծրագիր՝ 042101.02.7 Սահմանադրական իրավունք, պետության և իրավունքի տեսություն

1.ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆԾՐԱԳՐԻ ԱՆՁՆԱԳԻՐ

042101.02.7 «Սահմանադրական իրավունք, պետության և իրավունքի տեսություն» կրթական ծրագիր, իրագործվող «Ռուս-Հայկական համալսարան» բարձրագույն կրթության միջպետական կրթական կազմակերպության կողմից 042101.00.7 «Իրավագիտություն»:

Մագիստրոսական կրթական ծրագիրը իրագործվում է առկա կրթության ձևով:

Կրթական ծրագրով ուսումնառության ժամկետը կազմում է 2 տարի:

Մագիստրոսական կրթական ծրագրի ծավալը կազմում է 120 կրեդիտ:

2. ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

2.1. Ծրագրի բովանդակությունը, նպատակի և խնդիրների մանրամասն նկարագրությունը, կրթական ծրագրի ակտուալությունը և յուրահատկությունը, տվյալ մասնագիտության շրջանավարտների կարիքը աշխատաշուկայում:

«Իրավագիտության» մագիստրոսի որակավորում շնորհվում է այն շրջանավարտներին, որոնք ունեն խոր և մասնագիտացված գիտելիքներ, հմտություններ, ինչպես նաև կարողություններ՝ իրավագիտության ոլորտում մասնագիտական գործունեություն և հետազոտություն իրականացնելու և (կամ) ուսումը շարունակելու համար:

«Սահմանադրական իրավունք, պետության և իրավունքի տեսություն» մագիստրոսական կրթական ծրագիրը համապարփակ դասընթաց է սահմանադրական իրավունքի, պետության և իրավունքի տեսության հիմնական ճյուղերի և ենթաճյուղերի ուսումնասիրության վերաբերյալ: Ուսանողները ձեռք են բերում գիտական գործունեության փորձ, հնարավորություն ունենալով մասնակցելու միջազգային գիտագործնական գիտաժողովներին, ուսանողական

մրցույթներին և այլն:

Այս մագիստրոսական ծրագրի արդիականությունը պայմանավորված է անկախ պետականության զարգացման անհրաժեշտությունով: Պետականության կայացման գործընթացում առանցքային տեղ է զբաղեցնում պետության և իրավունքի տեսության և սահմանադրական իրավունքի հիմնախնդիրները վեր հանելու և իրավունքի ժամանակակից ստանդարտներին համապատասխան լուծումներ առաջ քաշելու հրամայականը:

Ծրագրի **նպատակն է** ընդլայնել և խորացնել ուսանողների գիտելիքները ժամանակակից պետության և իրավունքի տեսության, սահմանադրական իրավունքի արդի խնդիրների վերաբերյալ: Առանձնահատուկ ուշադրություն է դարձվում ժամանակակից իրավունքի տեսության և սահմանադրական իրավունքի առաջադեմ զարգացմանը, դրա հիմնարար սկզբունքներին ու հայեցակարգերին: Մագիստրոսական ծրագիրն ուղղված է վերլուծական հմտությունների և կարողությունների զարգացմանը, այս ոլորտում ուսանողների մասնագիտական կարողությունների զարգացմանը, բարձր որակավորում ունեցող միջազգային իրավաբանների վերապատրաստմանը, որոնք տիրապետում են տեսահիրավական գործիքներին հանրային իշխանության կառույցներում, ինչպես նաև դատական ատյաններումհաջող աշխատանքի համար:

Մագիստրոսական ծրագրի **հիմնական խնդիրները**.

- ուսումնասիրել պետության և իրավունքի տեսությունը, սահմանադրական իրավունքը՝ որպես անկախպետականության կայացման նախադրյալ.
- վեր հանել սահմանադրական իրավունքի, պետության և իրավունքի տեսության արդի խնդիրները և մշակել դրանց լուծումները ազգային և պետական շահերի հաշվառմամբ.

- ուսումնասիրել տեսաիրավական առանձին ինստիտուտներ և սահմանադրական առանձին իրավունքներ, որոնք առանցքային նշանակություն ունեն պետական համակարգի զարգացման համար։

Այս մագիստրոսական ծրագրի շրջանավարտները պահանջված են հանրային իշխանության մարմիններում, դատական համակարգում, փաստաբանական ոլորտում, կրթական հաստատություններում։

2.2. Մագիստրոսական կրթական ծրագրի յուրացման մեջ մտնում են ուսումնական և արտադրողական պրակտիկաներ `

- Ուսումնական պրակտիկայի ձևերը՝
  - Գիտահետազոտական աշխատանք
- Արտադրական պրակտիկայի ձևերը՝
  - Գիտահետազոտական պրակտիկա
  - Գիտամանկավարժական պրակտիկա
  - Նախադիպլոմային պրակտիկա
  - Գիտահետազոտական սեմինար

2.3 Պետական ավարտական ատեստացիայի մասի մեջ կարող են մտնել՝

- Մագիստրոսական թեզի պաշտպանություն

3. ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԱԿՆԿԱԼՎՈՂ ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

Իրավագիտության մագիստրոսի աստիճանի հավակնորդը պետքէ ունենա՝

Գիտելիքները ՝

1. Սահմանադրական իրավունքի սկզբունքների, ինստիտուտների, նորմերի

ծագումնաբանության, էության և կիրառման գործընթացի վերաբերյալ մասնագիտական խոր, համակարգված և համակողմանի տեսական և գործնական գիտելիք, այդ թվում՝ միջգիտակարգային և իրավահամեմատական համատեքստում:

2. գիտական հետազոտությունների ընդհանուր և սոցիալ-իրավական մեթոդաբանության վերաբերյալ խոր և համակողմանի գիտելիք:
3. իրավաընկալման հայեցակարգերի, սահմանադրական իրավունքի զարգացման եղանակների, ինչպես նաև՝ իրավագոյացման վերաբերյալ խորև համակողմանի գիտելիք:
4. խորը գիտելիքներ մարդու սահմանադրական իրավունքների պաշտպանության ոլորտում իրավունքի տեսական հասկացությունների, մարդու իրավունքների պաշտպանության համընդհանուր և ներպետական մեխանիզմների, հանրային կառավարման համակարգի և դրա արդյունավետության վերաբերյալ:

Հմտությունները՝

- *գիտելիքի կիրառման հմտությունները՝*

1. Կարող է ինքնուրույն և համակողմանիորեն կիրառել մասնագիտական գիտելիքները նոր և անծանոթ իրադրություններում տեսական և գործնական իրավական հիմնախնդիրների լուծման համար:
2. Կարող է ինքնուրույն գտնել, դասակարգել և համակողմանի ու համակարգված մոտեցմամբ փաստարկված մեկնաբանել օրենսդրական կամ այլ տեղեկատվություն, այդ թվում՝ օտարալեզու, որն անհրաժեշտ է մասնագիտացման ոլորտում խնդրի լուծման համար:
3. Կարող է ինքնուրույն օգտագործել գիտական հետազոտության մեթոդներ՝ մասնագիտական գործունեություն ծավալելիս և անհրաժեշտ

հետազոտություններ իրականացնելիս։

4. Կարող է ինքնուրույն կողմնորոշվել իր մասնագիտացման ոլորտի իրավական հիմնախնդիրները լուծելիս և դրանց վերաբերյալ ներկայացնել իր փաստարկված դիրքորոշումը։
5. Կարող է հետազոտական և նորարարական գործունեություն իրականացնելիս համակցել տարբեր ոլորտների գիտելիքներ և զարգացնել նոր գաղափարներ ու տեսակետներ։ Իրավաստեղծման և մեկնաբանման ժամանակ հասկանալ քաղաքական, սոցիալական, տնտեսական, պատմական, անձնային և հոգեբանական գործոնները։

Հաղորդակցման, ՏՀՏ և տվյալների հետ աշխատելու կարողություններ

1. Կարող է մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը համակողմանիորեն և փաստարկվածկերպով ներկայացնել, բացատրել, ինչպես նաև՝ ստանալ իրավագիտության ոլորտին առնչվող տեղեկատվություն, գաղափարներ,բարդությանտարբերաստիճանի խնդիրներ և լուծումներ, առաջարկել օրինական, այդ թվում՝ այլընտրանքային լուծումներ։
2. Կարող է իր գործունեության ընթացքում արհեստավարժ կերպով կիրառել ՏՀՏ-ներ և այլ մասնագիտական գործիքներ՝ առանձին բարդություն ներկայացնող իրավական հիմնախնդիրների լուծումն ապահովելու, ինչպես նաև՝ հետազոտություն իրականացնելու համար։
3. Կարող է ինքնուրույն հավաքել, վերլուծել, գնահատել և մեկնաբանել իրավական հիմնախնդիրներին վերաբերող տվյալներ՝ արդյունավետորեն համադրելով առաջնային և երկրորդային աղբյուրները։
4. Կարող է հետևել մասնագիտական բարեվարքության (էթիկայի) կանոններին՝ պատասխանատվությամբ իրականացնելով իր մասնագիտական

գործառույթները։

Ընդհանրական իմացական կարողություններ

Կարող է դրսևորել վերլուծական, ստեղծագործական, քննական և նորարարական մոտեցում՝ մասնագիտացման ոլորտի, ինչպես նաև՝ հետազոտական հիմնախնդիրների բացահայտման, լուծման և նոր գաղափարներիզ արգացման համար։

Կարողունակությունը՝

1. Ունակ է՝ ինքնուրույն ծավալելու լիարժեք մասնագիտական գործունեություն, ինչպես նաև գիտական ղեկավարման ներքո կատարելու անհրաժեշտ հետազոտություններ իրավագիտության ոլորտում։
2. Ունակ է՝աշխատելու թիմում և (կամ) ղեկավարելու այն։
3. Ունակ է՝ աշխատելու բազմամշակութային միջավայրում, արդյունավետ կերպով համագործակցելու սոցիալական տարբեր խմբերի և դրանց ներկայացուցիչների հետ, նպաստելու այլ անձանց իրավական զարգացմանը։
4. Ունակ է՝ բացահայտելու սեփական կրթական կարիքները և ինքնակրթվելու, ընտրելու մասնագիտական գործունեության զարգացման ուղին, պարբերաբար բարձրացնելու մասնագիտական որակավորումը, ինտեգրվելու հարափոփոխ բազմամշակութային աշխատանքային միջավայրին, գործելու պատասխանատու և ազնվորեն։
5. Տիրապետում է բավարար գիտելիքների և կարողությունների՝ բարձրագույն կրթության երրորդ մակարդակում իրավագիտության բնագավառում ուսումը շարունակելու համար։

Կրթական ծրագրի շրջանավարտների ակնկալվող մասնագիտական գործունեության տեսակները

իրավաստեղծ գործունեություն

- սահմանադրական իրավունքի և հանրային կառավարման բնագավառում իրավունքի նորմերի մշակում.
- սահմանադրական իրավունքի և հանրային կառավարման բնագավառում իրավական փաստաթղթերի կազմում:

իրավակիրառ գործունեություն

- սահմանադրական իրավունքի և հանրային կառավարման բնագավառում իրավունքի նորմերի մեկնաբանություն;
- աշխատանքային պարտականությունների շրջանակներում որոշումների հիմնավորում և ընդունում, ինչպես նաև սահմանադրական իրավունքի և հանրային կառավարման բնագավառում իրավական նորմերի իրականացման հետ կապված գործողությունների կատարում:

փորձագիտական-վերլուծական գործունեություն

- սահմանադրական իրավունքի և հանրային կառավարման բնագավառումիրավական խնդիրների վերլուծություն և լուծումների մշակում:

մանկավարժական գործունեություն

- սահմանադրական իրավունքի, պետության և իրավունքի տեսության առարկաներ դասավանդելու ունակություն տեսական բարձր մակարդակով:

գիտահետազոտական գործունեություն

- սահմանադրական իրավունքի և հանրային կառավարման բնագավառում իրավական խնդիրների վերաբերյալ գիտական հետազոտությունների իրականացում: